

I. DISPOSICIÓN XERAIS

MINISTERIO DA PRESIDENCIA

3815 *Real decreto 494/2012, do 9 de marzo, polo que se modifica o Real decreto 1644/2008, do 10 de outubro, polo que se establecen as normas para a comercialización e posta en servizo das máquinas, para incluír os riscos de aplicación de praguicidas.*

O Real decreto 1644/2008, do 10 de outubro, polo que se establecen as normas para a comercialización e posta en servizo das máquinas, realizou a transposición ao dereito interno español das disposicións establecidas na materia pola Directiva 2006/42/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de maio de 2006, relativa ás máquinas e pola que se modifica a Directiva 95/16/CE (refundición).

A directiva mencionada non considera os riscos para o ambiente.

Dado que a utilización de praguicidas representa unha ameaza tanto para a saúde humana como para o ambiente, a Comisión Europea, na súa comunicación do 12 de xullo de 2006, titulada «Estratexia temática sobre o uso sustentable dos praguicidas», adoptou un marco de actuación destinado a reducir os riscos para a saúde humana e o ambiente derivados da utilización de praguicidas. Como consecuencia daquela, aprobouse a Directiva 2009/128/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de outubro de 2009, pola que se establece o marco da actuación comunitaria para conseguir un uso sustentable dos praguicidas, denominada «a Directiva marco».

Ademais, e para reforzar a sintonía co anterior, a Comisión tamén considerou conveniente introducir na Directiva 2006/42/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de maio de 2006, requisitos esenciais de protección do ambiente para o deseño e a fabricación de novas máquinas para a aplicación de praguicidas, garantindo que os ditos requisitos sexan coherentes cos da Directiva marco polo que respecta ao mantemento e á inspección.

Para tal fin, considerouse necesario incluír unha referencia á protección do ambiente na Directiva 2006/42/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de maio de 2006, ao mesmo tempo que se limitou este obxectivo á categoría de máquinas e aos riscos que son obxecto de requisitos específicos de protección do ambiente.

En consecuencia, aprobouse a Directiva 2009/127/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de outubro de 2009, pola que se modifica a Directiva 2006/42/CE no que respecta ás máquinas para a aplicación de praguicidas, a cal introduciu unha definición explícita de «requisitos esenciais de saúde e seguridade», incluíndo a protección do ambiente, «cando sexa aplicable», condición que se concreta no segundo parágrafo da definición ao precisar que os requisitos esenciais de saúde e seguridade para a protección do ambiente se aplicarán unicamente ás máquinas recollidas no número 2.4 do anexo I (máquinas para a aplicación de praguicidas).

Por outra banda, o Real decreto 1702/2011, do 18 de novembro, de inspeccións periódicas dos equipamentos de aplicación de produtos fitosanitarios, traspuxo ao dereito interno español o artigo 8 e o anexo II da Directiva 2009/128/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de outubro de 2009, polo que procede realizar unha referencia a el no requisito de información sobre as inspeccións regulares dos ditos equipamentos.

Dado que un dos fins declarados pola Lei 21/1992, do 16 de xullo, de industria, no seu artigo 2, é contribuír a compatibilizar a actividade industrial coa protección do ambiente, considérase adecuado o dito marco legal para introducir estes novos obxectivos de protección e para traspor a citada Directiva 2009/127/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de outubro, mediante a correspondente modificación do Real decreto 1644/2008, do 10 de outubro.

Na fase de proxecto, este real decreto foi sometido ao trámite de audiencia que prescribe o artigo 24.1.c) da Lei 50/1997, do 27 de novembro, do Goberno. Así mesmo,

este real decreto foi obxecto de informe polo Consello de Coordinación da Seguridade Industrial, de acordo co previsto no artigo 2.d) do seu regulamento, aprobado polo Real decreto 251/1997, do 21 de febreiro.

Este real decreto ten o seu fundamento legal no artigo 12.5 da Lei 21/1992, do 16 de xullo, que dispón que os regulamentos de seguridade industrial serán aprobados polo Goberno da Nación, sen prexuízo de que as comunidades autónomas, con competencia legislativa sobre industria, poidan introducir requisitos adicionais sobre as mesmas materias cando se trate de instalacións radicadas no seu territorio.

Na súa virtude, por proposta dos ministros de Industria, Enerxía e Turismo, de Emprego e Seguridade Social, e de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, de acordo co Consello de Estado, e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 9 de marzo de 2012,

DISPOÑO:

Artigo único. *Modificación do Real decreto 1644/2008, do 10 de outubro, polo que se establecen as normas para a comercialización e posta en servizo das máquinas.*

O Real decreto 1644/2008, do 10 de outubro, polo que se establecen as normas para a comercialización e posta en servizo das máquinas, queda modificado nos seguintes termos:

Un. No número 2 do artigo 2 engádesse a seguinte letra m):

«m) «Requisitos esenciais de seguridade e de saúde»: disposicións obrigatorias relativas ao deseño e á fabricación dos produtos suxeitos ao presente real decreto para garantir un nivel elevado de protección da saúde e da seguridade das persoas e, de ser o caso, dos animais domésticos e dos bens, así como, cando sexa aplicable, do ambiente.

Os requisitos esenciais de saúde e seguridade recóllense no anexo I. Os requisitos esenciais de saúde e seguridade para a protección do ambiente aplicaranse unicamente ás máquinas recollidas no número 2.4 do dito anexo.»

Dous. O número 1 do artigo 4 queda redactado como segue:

«1. Os órganos competentes das comunidades autónomas adoptarán todas as medidas necesarias para que as máquinas só se poidan comercializar e/ou pór en servizo se cumpren todas as disposicións pertinentes deste real decreto e non poñen en perigo a seguridade nin a saúde das persoas nin, se é o caso, dos animais domésticos ou dos bens, así como, cando sexa aplicable, do ambiente, cando estean instaladas e mantidas convenientemente e se utilicen conforme o seu uso previsto ou en condicións razoablemente previsibles.»

Tres. O número 1 do artigo 11 queda modificado como segue:

«1. Cando o órgano competente da comunidade autónoma, de oficio ou por solicitude de interesado, comprobe que unha máquina incluída no ámbito de aplicación deste real decreto, provista da marcación CE, acompañada da declaración CE de conformidade e utilizada de acordo co seu uso previsto ou en condicións razoablemente previsibles, pode pór en perigo a saúde e a seguridade das persoas e, de ser o caso, de animais domésticos ou de bens ou, cando sexa aplicable, do ambiente, adoptará todas as medidas necesarias para retirar a dita máquina do mercado, prohibir a súa comercialización e/ou a súa posta en servizo ou limitar a súa libre circulación.»

Catro. O número 4 dos principios xerais do anexo I queda redactado como segue:

«4. Este anexo consta de varias partes. A primeira ten un alcance xeral e é aplicable a todos os tipos de máquinas. As demais partes refírense a determinados tipos de perigos máis concretos. Non obstante, é fundamental estudar a totalidade do presente anexo co fin de asegurarse de que se satisfán todos os requisitos esenciais pertinentes. Ao deseñar unha máquina, teranse en conta os requisitos da parte xeral e os requisitos recollidos nunha ou máis das outras partes do anexo, en función dos resultados da avaliación de riscos efectuada conforme o punto 1 destes principios xerais. Os requisitos esenciais de saúde e seguridade para a protección do ambiente aplicaranse unicamente ás máquinas recollidas no número 2.4.»

Cinco. O primeiro parágrafo do capítulo 2, «Requisitos esenciais complementarios de seguridade e de saúde para algunhas categorías de máquinas», do anexo I queda substituído polo seguinte texto:

«As máquinas destinadas á industria de produtos alimenticios, cosméticos ou farmacéuticos, as máquinas portátiles e/ou as máquinas guiadas á man, as máquinas portátiles de fixación e outras máquinas portátiles de impacto, as máquinas para traballar a madeira e materias de características físicas similares e as máquinas para a aplicación de praguicidas deberán responder ao conxunto de requisitos esenciais de seguridade e de saúde descritos no presente capítulo, de acordo co establecido no punto 4 dos principios xerais.»

Seis. Engádese un número 2.4, no capítulo 2 «Requisitos esenciais complementarios de seguridade e de saúde para algunhas categorías de máquinas» do anexo I, co seguinte contido:

«2.4 Máquinas para a aplicación de praguicidas.

2.4.1 Definición.

«Máquinas para a aplicación de praguicidas»: máquinas destinadas especificamente á aplicación dos produtos fitosanitarios no sentido do artigo 2.1 do Regulamento (CE) n.º 1107/2009 do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de outubro de 2009, relativo á comercialización de produtos fitosanitarios e polo que se derrogan as directivas do Consello 79/117/CEE e 91/414/CE.

2.4.2 Xeneralidades.

O fabricante dunha máquina, ou o seu representante autorizado, deberá garantir a realización dunha avaliación para determinar os riscos de exposición involuntaria do ambiente aos praguicidas, de conformidade co proceso de avaliación de riscos e de redución de riscos a que se refire o punto 1 dos principios xerais.

As máquinas para a aplicación de praguicidas deberán deseñar e fabricar tendo en conta os resultados da avaliación de riscos a que se refire o parágrafo primeiro, de tal maneira que as máquinas se poidan manexar, axustar e manter sen causar exposición involuntaria do ambiente aos praguicidas.

As fugas deberán evitarse en todo momento.

2.4.3 Controis.

Deberá ser posible, de xeito doado e preciso, controlar, supervisar e deter de inmediato a aplicación de praguicidas desde os postos de operación.

2.4.4 Enchedura e baleirado.

As máquinas deberán deseñar e fabricar de maneira que se facilite unha enchedura precisa coa cantidade necesaria de praguicida e se asegure un

baleirado doado e completo, evitando o derramamento de praguicidas e a contaminación da fonte de abastecemento de auga durante as ditas operacións.

2.4.5 Aplicación de praguicidas.

2.4.5.1 Doses de aplicación.

As máquinas débense equipar con medios para axustar a dose de aplicación de forma doada, precisa e fiable.

2.4.5.2 Distribución, depósito e dispersión de praguicidas.

As máquinas deberanse deseñar e fabricar de maneira que se garanta que o praguicida se deposite nas zonas destinatarias, que se minimicen as perdas nas demais zonas e que se evite a dispersión do praguicida no ambiente. Cando proceda, deberase garantir unha distribución equilibrada e un depósito homoxéneo do praguicida.

2.4.5.3 Ensaíos.

Co fin de comprobar que as partes correspondentes das máquinas cumpren os requisitos fixados nos puntos 2.4.5.1 e 2.4.5.2, o fabricante ou o seu representante autorizado deberán, para cada tipo de máquina, efectuar ou facer efectuar os ensaios pertinentes.

2.4.5.4 Perdas durante as paradas.

As máquinas deberanse deseñar e fabricar de xeito que se eviten as perdas mentres a función de aplicación de praguicidas estea parada.

2.4.6 Mantemento.

2.4.6.1 Limpeza.

As máquinas deberanse deseñar e fabricar de maneira que se poidan limpar doadamente e a fondo sen contaminar o ambiente.

2.4.6.2 Intervencións.

As máquinas deberanse deseñar e fabricar de maneira que sexa doado cambiar as partes desgastadas sen contaminar o ambiente.

2.4.7 Inspeccións.

Deberá ser posible conectar doadamente ás máquinas os instrumentos de medición necesarios co fin de comprobar o correcto funcionamento das máquinas.

2.4.8 Marcación de embocaduras, borteis e filtros.

Deberanse marcar as embocaduras, os borteis e os filtros para poder identificar claramente o seu tipo e o seu tamaño.

2.4.9 Indicación do praguicida empregado.

De proceder, as máquinas estarán provistas dun soporte específico en que o operador poida colocar o nome do praguicida empregado.

2.4.10 Manual de instrucións.

O manual de instrucións deberá conter a seguinte información:

- a) As precaucións que se deben tomar durante as operacións de mestura, carga, aplicación, baleirado, limpeza, intervención e transporte para evitar a contaminación do ambiente;
- b) As condicións detalladas de utilización para os distintos ámbitos operativos previstos, incluída a preparación e os axustes necesarios para garantir o depósito do praguicida nas zonas destinatarias minimizando as perdas noutras zonas, para evitar a dispersión no ambiente e, de proceder, para garantir unha distribución equilibrada e un depósito homoxéneo do praguicida;
- c) A gama de tipos e tamaños das embocaduras, os borteis e os filtros que se poden utilizar coas máquinas;
- d) A frecuencia das verificacións e os criterios e métodos para a substitución das partes suxeitas a desgaste que afectan o correcto funcionamento das máquinas, como as embocaduras, os borteis e os filtros;
- e) As prescricións sobre a calibración, o mantemento diario, a preparación para o inverno e outras verificacións necesarias para garantir o correcto funcionamento das máquinas;
- f) Os tipos de praguicidas que poden provocar un funcionamento incorrecto das máquinas;
- g) Unha indicación de que o operador deberá manter actualizado o nome do praguicida empregado no soporte específico a que se refire o punto 2.4.9;
- h) O modo de conexión e de utilización de calquera equipamento ou accesorio especial e as precaucións necesarias que se deben tomar;
- i) Unha indicación de que as máquinas poden estar sometidas a requisitos nacionais de inspeccións regulares por parte de organismos designados para o efecto, segundo o previsto na Directiva 2009/128/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de outubro de 2009, pola que se establece o marco da actuación comunitaria para conseguir un uso sustentable dos praguicidas, cuxos artigo 8 e anexo II, relativos ás inspeccións, foron traspostos polo Real decreto 1702/2011, do 18 de novembro, de inspeccións periódicas dos equipamentos de aplicación de produtos fitosanitarios, ao ordenamento interno español;
- j) As características das máquinas que se deberán inspeccionar para garantir o seu correcto funcionamento;
- k) As instrucións para conectar os instrumentos de medición necesarios.»

Disposición derradeira primeira. *Incorporación do dereito comunitario europeo.*

Mediante este real decreto incorpórase ao dereito español a Directiva 2009/127/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de outubro de 2009, pola que se modifica a Directiva 2006/42/CE no que respecta ás máquinas para a aplicación de praguicidas.

Disposición derradeira segunda. *Entrada en vigor.*

Este real decreto entrará en vigor aos tres meses da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid o 9 de marzo de 2012.

JUAN CARLOS R.

A vicepresidenta do Goberno e ministra da Presidencia
SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN